

Działalność Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia w Sosnowcu

Centrum jest jednostką o zasięgu lokalnym powołaną do udzielania pomocy osobom i rodzinom wymagającym wsparcia. Podstawowym celem działalności Centrum jest realizacja zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, podejmowanych jako zintegrowany system działań profilaktycznych, usamodzielniających, rehabilitacyjnych, adaptacyjnych, kompensacyjnych, terapeutycznych i opiekuńczych zmierzających do optymalnego zaspokojenia potrzeb osób i rodzin znajdujących się trwale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, a w szczególności:

- pomoc mieszkańcom Miasta w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych w postaci specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego, terapeutycznego i profilaktycznego bez względu na posiadany dochód, prowadząca do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem,
- pomoc w postaci tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych, dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, dla osób wymagających readaptacji społecznej oraz wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych,
- utrzymanie osoby starszej w jej naturalnym środowisku przez zapewnienie opieki dziennej,
- organizowanie wyżywienia osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić,
- organizowanie wyżywienia na wypadek klęski żywiołowej dla osób nią dotkniętych,
- organizowanie różnorodnych form pomocy osobom z niepełnosprawnością intelektualną, zmierzających do ich rozwoju i integracji ze społecznością lokalną.

W skład Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia w Sosnowcu wchodzi następujące jednostki:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Sosnowcu oferuje pomoc mieszkańcom Miasta w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych w postaci - specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego bez względu na posiadany dochód, które prowadzi do odzyskania kontroli nad własnym życiem, usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Pomoc w postaci interwencji kryzysowej, w tym schronienie, jest udzielana całodobowo.

Celem interwencji kryzysowej jest:

- złagodzenie objawów reakcji kryzysowej
- przywrócenie równowagi psychicznej

- zapobieganie przejściu ostrego kryzysu w stan chroniczny
- przywrócenie umiejętności samodzielnego radzenia sobie
- uporządkowanie negatywnych doświadczeń i przełamanie wewnętrznych ograniczeń osoby w kryzysie
- zmobilizowanie sił do samodzielnego uporania się z kryzysem
- wskazanie możliwych kierunków działań i instytucji pomocowych

Ośrodek Interwencji Kryzysowej swoją działalność prowadzi w placówkach mieszczących się w budynku przy ulicach:

- **Szymanowskiego 5a, w którym prowadzone są następujące formy pomocy:**

1. Prowadzenie interwencji kryzysowej telefonicznej, ambulatoryjnej i środowiskowej,
2. Zapobieganie marginalizacji społecznej przez przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej;

Pomoc kierowana jest w szczególności do:

- ofiar przemocy, gwałtów, napadów,
 - ofiar katastrof i ich rodzin (ten zakres reguluje Procedura SPO/WPS/06/01 Wsparcie i pomoc psychologiczna w wypadkach masowych i katastrofach, wpisana w Plan Reagowania Kryzysowego dla Miasta Sosnowca)
 - osób przeżywających utratę kogoś bliskiego lub żyjących w zagrożeniu jego odejściem,
 - osób przeżywających gwałtowną, niekorzystną zmianę w życiu (utrata pracy, zdradę współmałżonka, zagrożenie ciężką chorobą itp.),
 - osób przeżywających trudności małżeńskie lub partnerskie,
 - rodziców, którzy mają problemy wychowawcze z dziećmi,
 - osób w starszym wieku, przeżywających kryzys związany ze zmianą sytuacji życiowej, osób po próbach samobójczych i ich rodzin,
 - osób obarczonych następstwami wielu trudnych zdarzeń, żyjących w stanie przewlekłego stresu,
 - cudzoziemców – ofiar handlu ludźmi,
3. Zapewnienie schronienia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, wymagającym pomocy w formie czasowego pobytu poza dotychczasowym miejscem zamieszkania – 4 miejsca całodobowe okresowego pobytu,
 4. Udzielanie pomocy psychologicznej w formie interwencji kryzysowej,
 5. Udzielanie konsultacji i porad psychologicznych oraz psychoedukacja,
 6. Udzielanie porad prawnych,
 7. Prowadzenie grup wsparcia.

- **Kraszewskiego 21, w którym prowadzone są następujące formy pomocy:**

1. Prowadzenie interwencji kryzysowej - ambulatoryjnej i środowiskowej
2. Prowadzenie interwencji kryzysowej - telefonicznej

3. Zapobieganie marginalizacji społecznej przez przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej, pomoc kierowana jest w szczególności do ofiar przemocy w rodzinie,
4. Zapewnienie schronienia ofiarom przemocy, wymagającym pomocy w formie czasowego pobytu poza dotychczasowym miejscem zamieszkania – 38 miejsc całodobowych okresowego pobytu,
5. Udzielanie pomocy psychologicznej w formie interwencji kryzysowej,
6. Udzielanie konsultacji, porad psychologicznych oraz psychoedukacja,
7. Udzielanie porad prawnych,

Pomoc świadczona przez Zespół pracowników Ośrodka ma prowadzić osoby korzystające ze wsparcia do odzyskania przez osobę dotkniętą kryzysem równowagi emocjonalnej, poczucia bezpieczeństwa, własnej wartości, kontroli nad własnym życiem.

Całodobowa dostępność zapewnia udzielenie pomocy w trybie natychmiastowym, co ma znaczenie w sytuacjach konieczności zabezpieczenia osób poszkodowanych w wyniku pożarów, katastrof. Specyfika pracy pozwala na koordynację różnych działań i współpracy z służbami szybkiego reagowania (policja, straż). Całodobowa dostępność świadczonej pomocy jest również istotna dla naszych klientów, którzy w wyniku zdarzeń losowych nie są w stanie sami sprostać sytuacji kryzysowej i wymagają natychmiastowej pomocy.

W roku 2018 utworzono Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży przy ul. Szymanowskiego 5a. Otwarcie Domu było odpowiedzią na wytyczne zawarte w Programie kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” oraz wytyczne w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Tworząc Dom dla matek i małoletnich dzieci i kobiet w ciąży wyceniono nakłady związane ze zmianą infrastruktury, na 70 tys. zł. i decyzją Wojewody Śląskiego otrzymaliśmy dotację celową na realizację tego zadania w wys. 35 tys. zł. Dzięki dotacji celowej zostały wyremontowane dwie łazienki, wyposażono pokoje mieszkalne w nowe łóżka, materace, nowe meble w kuchni, a także zorganizowano miejsce do przygotowywania posiłków oraz pokój zabaw dla dzieci.

W roku 2022 otrzymano kolejną dotację na podwyższenie standardu istniejącego Domu przez doposażenie pokoi mieszkalnych w nowe szafy, remont korytarza (wspólny ciąg komunikacyjny Domu), zakup laptopa i drukarki dla pracowników Domu (cel: gromadzenie dokumentacji mieszkańców domu, praca zdalna z klientem w kryzysie itp.) oraz zakup szafki rtv oraz wymiana baterii ściennej kuchennej. W bieżącym roku dotacja wyniosła 15 tysięcy i zostanie przeznaczona na zakup 5 lodówek i 2 pralek.

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Sosnowcu przeznaczony jest dla 15 osób. Posiada trzy łazienki z natryskami, suszarnię, obszerną kuchnię, miejsce do spożywania posiłków, świetlicę. Pięć pokoi – jeden dwuosobowy, trzy pokoje trzyosobowe, jeden czteroosobowy. Osoby przebywające w

Domu dla matek są objęte profesjonalną pomocą i wsparciem przez psychologów i pedagogów.

Mieszkania Chronione mieszczą się w placówce przy ul. Szymanowskiego 5a (dwa mieszkania po 10 miejsc).

Mieszkania Chronione zabezpieczają okresowo potrzeby mieszkaniowe osób usamodzielnianych, opuszczających rodziny zastępcze, całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i całodobowe młodzieżowe ośrodki socjoterapii.

Prawo do pobytu w Mieszkaniach Chronionych przysługuje na podstawie decyzji administracyjnej Prezydenta Miasta Sosnowca osobom, spełniającym następujące warunki:

- a) mają ukończone 18 lat,
- b) nie mogą nadal mieszkać w placówce lub z osobami, które stanowiły rodzinę zastępczą,
- c) uczą się lub pracują
- d) realizują indywidualny program usamodzielnienia,
- e) uzyskały pozytywną opinię opiekuna procesu usamodzielnienia,
- f) akceptują warunki pobytu określone w Regulaminie Porządkowym Mieszkań Chronionych.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla seniorów, zlokalizowany w dwóch placówkach tj. przy ul. Szymanowskiego 5a i przy ul. Szybikowej 8. Placówka dysponuje łącznie 60 miejscami.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej kieruje swoją ofertę do osób starszych, głównie tych, które ze względu na wiek, stan zdrowia, pogarszającą się kondycję psychofizyczną, poczucie osamotnienia oczekują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, przy czym problemy te nie muszą występować w ich sytuacji życiowej łącznie.

Usługi dziennego domu kierowane są do osób starszych, które są osobami samotnymi, chcą nawiązywać lub podtrzymywać kontakty społeczne, dysponują dużą ilością czasu wolnego i chcą go spędzać w towarzystwie innych osób. Niewątpliwym atutem placówki jest również oferta wyżywienia.

Seniorzy mogą spędzać czas w dziennych domach od poniedziałku do piątku (za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy) w godz. od 7.00 do 15.00. Placówka zapewnia podopiecznym w czasie pobytu dwa posiłki dziennie tj. śniadanie i dwudaniowy obiad. Do dyspozycji seniorów, we wszystkich placówkach są pokoje wypoczynkowe z miejscami do leżenia, jadalnie, kąci biblioteczne, sale telewizyjne i świetlicowe, miejsce i sprzęty do ćwiczeń ruchowych, pomieszczenia do zajęć o charakterze terapeutycznym.

Oferta dziennych domów obejmuje organizację czasu wolnego wg zapotrzebowania uczestników. Dla seniorów organizowane są zajęcia z elementami terapii zajęciowej, zajęcia plastyczne podtrzymujące sprawność manualną, zajęcia usprawniające funkcje intelektualne, spostrzegawczość, kojarzenie, myślenie logiczne, koncentrację uwagi itp., zajęcia muzyczne, zajęcia ruchowe stosowne do – z reguły ograniczonej - sprawności fizycznej.

Do najbardziej ulubionych form spędzania czasu przez seniorów należą wszelkiego typu spotkania o charakterze towarzyskim i integracyjnym. W placówkach organizowane są uroczyste obchody imienin, spotkania okolicznościowe z okazji różnego rodzaju świąt np. Dzień Matki, Ojca, Babci, Dziadka, uroczysty Dzień Seniora, spotkanie opłatkowe i wielkanocne. Każdemu z tych wydarzeń towarzyszą przygotowania, oprawa muzyczna, recytatorska i wykonywane przez seniorów dekoracje tematyczne. Dodatkowo w okresie świąt Bożego Narodzenia oraz Dnia Babci i Dziadka w domach odbywają się spotkania z uczniami i przedszkolakami z zaprzyjaźnionych szkół i przedszkoli podczas, których dzieci prezentują własne programy artystyczne przygotowane dla seniorów.

W okresie od wiosny do jesieni seniorzy z dziennych domów spotykają się na wspólnie organizowanych grillach z pieczeniem kiełbasek i śpiewnym biesiadowaniem. Corocznie, dla chętnych uczestników organizowana jest także wycieczka wyjazdowa połączona ze zwiedzaniem lokalnych atrakcji i małym piknikiem w plenerze.

Seniorzy informowani są i zachęceni do udziału w różnych wydarzeniach miejskich o charakterze kulturalnym i programach profilaktycznych organizowanych i współfinansowanych przez miasto np. szczepienia przeciw powikłaniom pogrypowym, badanie wzroku, słuchu itp.

Celem działalności dziennych domów pomocy jest zapobieganie marginalizacji społecznej osób starszych, osamotnionych i jak najdłuższe utrzymanie ich w środowisku lokalnym poprzez wspieranie w zaspakajaniu potrzeb codziennego życia.

Pod względem formalno-organizacyjnym pobyt w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szymanowskiego i przy ul. Szybikowej przyznawany jest w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i podlega opłacie w zależności od wysokości posiadanych przez seniorów dochodów. Szczegółowe zasady odpłatności określa stosowna uchwała Rady Miejskiej w Sosnowcu. Aktualnie miesięczna wysokość opłaty nie przekracza kwoty 465,60zł. Dzienny Dom Pomocy Społecznej funkcjonuje w strukturach Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia i finansowany jest ze środków własnych gminy.

W 2020 roku działalność dziennego domu została zawieszona w okresie od marca do czerwca a następnie od października do końca kwietnia 2021 roku. Zawieszenie działalności wynikało z panującej pandemii koronawirusa. W tym czasie placówki wspomagały seniorów zdalnie, utrzymując bieżący kontakt telefoniczny, prowadząc rozmowy wspierające. Dodatkowo dla zdecydowanej większości podopiecznych dowożone były od poniedziałku do piątku posiłki przygotowywane przez Stołówkę Środowiskową tj. obiad i śniadanie.

W 2020 roku z usług dziennego domu skorzystały 62 osoby, w 2021 - 54 osoby, w 2022 – 57 osób, a w I kwartale bieżącego roku – 41 osób.

Dzienny Dom Senior+ przy ul. Żeromskiego 4b funkcjonuje również w strukturze Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia w Sosnowcu. Oferta placówki skierowana jest dla 40 mieszkańców Sosnowca, powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo.

Dom przeznaczony jest do osób starszych, które ze względu na wiek, stan zdrowia, pogarszającą się kondycję psychofizyczną, niekorzystną sytuację materialną, poczucie osamotnienia oczekują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Usługi dedykowane są do osób samotnych, które chcą nawiązywać lub podtrzymywać kontakty społeczne, dysponują dużą ilością czasu wolnego i chcą go spędzać w miarę możliwości zdrowotnych aktywnie i w towarzystwie innych osób. Dom oferuje swe usługi od poniedziałku do piątku (za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy) w godz. od 7.00 do 15.00. Placówka zapewnia podopiecznym w czasie pobytu dwa posiłki dziennie tj. śniadanie i dwudaniowy obiad. Do dyspozycji seniorów jest jadalnia, sala spotkań, sala telewizyjna, pokoje wypoczynkowe z miejscami do leżenia, kącik biblioteczny, kącik komputerowy, miejsce i sprzęty do ćwiczeń ruchowych. Celem działalności dziennych domów pomocy jest zapobieganie marginalizacji społecznej osób starszych, osamotnionych i jak najdłuższe utrzymanie ich w środowisku lokalnym poprzez wspieranie w zaspakajaniu potrzeb codziennego życia.

Oferta domu obejmuje organizację czasu wolnego wg zapotrzebowania uczestników. Dla seniorów organizowane są zajęcia z elementami terapii zajęciowej, zajęcia plastyczne podtrzymujące sprawność manualną, zajęcia usprawniające funkcje intelektualne, spostrzegawczość, kojarzenie, myślenie logiczne, koncentrację uwagi itp., zajęcia muzyczne, zajęcia ruchowe – spacer, gry, ćwiczenia gimnastyczne prowadzone przez fizjoterapeutę podtrzymujące lub zwiększające sprawność fizyczną podopiecznych.

Częstotliwość i intensywność zajęć dostosowywana jest do możliwości psychofizycznych uczestników i ich zainteresowań.

Do najbardziej ulubionych form spędzania czasu przez seniorów należą wszelkiego typu spotkania o charakterze towarzyskim i integracyjnym, udział w wycieczkach rekreacyjnych i wydarzeniach kulturalnych. W placówkach organizowane są uroczyste obchody imienin, spotkania okolicznościowe z okazji różnego rodzaju świąt - Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Babci i Dziadka, uroczysty Dzień Seniora, zabawa Andrzejkowa, Mikołajkowa, spotkania opłatkowe i wielkanocne. Pensjonariusze korzystają z wykładów i prelekcji organizowanych na terenie placówki. W ubiegłym roku skorzystali z cyklicznych wykładów funkcjonariuszy komendy Miejskiej – nt. współczesnych zagrożeń na jakie narażone są osoby starsze i samotne, wykładu prawnika, prelekcji wolontariusza n.t miejsc ciekawych turystycznie w rejonie itp.

W ogrodzie Domu zorganizowano również Olimpiadę Sportową dla Seniorów oraz Konkurs piosenki „Solo Senior” – wszyscy, którzy wzięli udział w konkurencjach otrzymali dyplomy, a zwycięzcy zostali wyróżnieni nagrodami.

Ponadto w ubiegłym roku Seniorzy mieli zorganizowaną wycieczkę do Poczesnej do Alpakarium, gdzie mogli nacieszyć się obecnością zwierząt, odwiedzili również Dom Chleba w Radzionkowie, gdzie oglądali film, wysłuchali prelekcji n.t szacunku do chleba, brali udział w lekcji w dawnej klasie szkolnej, zwiedzali eksponaty z dawnych lat oraz wypiekali i konsumowali własnoręczne plecionki. W drodze powrotnej mieli okazję spacerować po parku w Świerklańcu. Uczestniczyli również w wycieczce do Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, wycieczkach plenerowych do sosnowieckich parków (parku Kuronia oraz parku Sieleckiego). Brali również udział w koncercie musicalowo - operetkowy w Muzie – „Baśń dla dorosłych”, w sztuce teatralnej”Pomoc Domowa” w Teatrze Zagłębie oraz seansie filmowym „Ania” poświęconym aktorce Annie Przybylskiej. Pobyt w dziennym domu przyznawany jest w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i podlega opłacie w zależności od wysokości posiadanych przez seniorów dochodów.

Miesięczna wysokość opłaty nie przekracza obecnie kwoty 465,60zł. Łączna wartość dochodów uzyskanych z tytułu pobranych opłat od uczestników w 2022r wyniosła – 97 658,15 zł. Działalność Domu dofinansowywana jest z dotacji państwa w ramach Programu Wieloletniego Senior+ W 2022r miasto uzyskało dofinansowanie w ramach Programu wysokości – 155 520 zł., w bieżącym roku w wysokości – 162 725 zł, przy zaangażowaniu środków własnych w wysokości – 286 291 zł.

W 2020 r. z usług Domu skorzystało – 47 seniorów, w 2021 – 49, w 2022r – 46, a w pierwszym kwartale bieżącego roku 39 seniorów.

Klub SENIOR+

W dniu 1 czerwca 2021 roku rozpoczął swoją działalność pierwszy w naszym mieście Klub Senior+ . Siedziba Klubu znajduje się przy ul. Jodłowej 4. Klub dysponuje 20 miejscami.

Placówka funkcjonuje w ramach rządowego Wieloletniego Programu Senior+ wspierającego jednostki samorządu terytorialnego w tworzeniu i prowadzeniu działalności bieżącej placówek dla seniorów tj. dziennych domów i klubów seniora. W przeciwieństwie do dziennego domu pomocy społecznej, klub nie oferuje uczestnikom posiłków a pobyt w Klubie jest nieodpłatny. Uczestnikiem Klubu może być osoba zainteresowana, mieszkająca w Sosnowcu, która ukończyła 60 lat i nie jest aktywna zawodowo (nie pozostaje w zatrudnieniu).

Na utworzenie Klubu tj. przeprowadzenie prac remontowych dostosowujących lokal do wymogów programowych i wyposażenie placówki, miasto pozyskało w 2020 roku środki finansowe w wysokości niemalże 150 tys. zł. oraz przeznaczyło środki

własne w wysokości 96 tys. zł. Rozpoczęcie działalności planowane na styczeń 2021 roku opóźniło się z powodu pandemii koronawirusa i ogłoszonego zawieszenia działalności placówek.

Uroczyste otwarcie z udziałem przedstawiciela Urzędu Wojewódzkiego i władz naszego miasta odbyło się 2 czerwca 2021 roku.

Zgodnie z wymogami programowymi, Klub Senior+ musi prowadzić swoją działalność codziennie w dni robocze przez co najmniej 4 godziny dziennie. Klub Senior + przy ul. Jodłowej jest czynny przez 5 godzin, na ogół między 12.00 a 17.00 a we wtorki między godz.10.00 a 15.00. Odstępstwem są dni w czasie, których seniorzy wyjeżdżają na wycieczki lub inne zorganizowane imprezy artystyczne, integracyjne, spotkania poza siedzibą Klubu.

Plan działalności Klubu jest elastyczny i tworzony na bieżąco m.in. z wykorzystaniem licznych ofert ogólnodostępnych aktywności miejskich, propozycji pracowników i samych uczestników. Seniorzy mają sposobność aktywnego uczestniczenia w zajęciach gimnastycznych. Odbywali spacerzy korzystając przy tym z siłowni plenerowych, uprawiali nordic walking na pobliskich terenach oraz w parkach miejskich (park sielecki, park im. J. Kuronia z tężnią solankową) i pobliskich terenach rekreacyjnych (Sosnowieckie Stawiki, Dąbrowa Górnicza – Pogoria). Dużą popularnością cieszyły się również zorganizowane w Klubie spotkania i pogadanki tematyczne (np. dzień węgierski, kultura i zwyczaje żydowskie, spotkanie z prawnikiem, policjantem, podologiem, sztuka parzenia herbaty, kawy itp.).

W ramach wycieczek wyjazdowych seniorzy odwiedzili „Chlebową Chatę” w Brennej, zwiedzali Zamość, Lublin i Kazimierz Dolny, Wrocław z Ostrowem Tumskim, obejrzeli Panoramę Raclawicką, zwiedzili Sandomierz i okolice tj. Szydłów, Pacanów, Raclawice, Moszna – Pławniowice, odwiedzili alpakarnię w Ujejscu, ogrody Kapias w Goczałkowicach i zespół pałacowo-parkowy w Pszczynie a w maju bieżącego roku Opole z Muzeum Piosenki Polskiej i skansenem wsi opolskiej.

Dla uczestników Klubu zorganizowano wyjścia do kina, do teatru Zagłębia w Sosnowcu, wyjazd do teatru w Bielsku-Białej, wyjście na koncert Eleni w Dąbrowie Górniczej z okazji Dnia Seniora i na kabaret.

Od początku działalności klubowicze chętnie nawiązują kontakt z uczestnikami innych senioralnych klubów działających w mieście, spędzali czas na wspólnych spotkaniach z seniorami z Dziennych Domów na ul. Szymanowskiego w ramach zabawy walentynkowej, na ul. Żeromskiego na mikołajkowej zabawie tanecznej i na ul. Szybikowej na pikniku wakacyjnym. Uczestniczyli i współorganizowali spotkania integracyjne z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej przy ul. Jodłowej, współorganizowali wystawę prac plastycznych z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej z ul. Mikołajczyka. W bieżącym roku zorganizowano pierwsze wspólne majówkowe grillowanie z uczestnikami nowo otwartego Klubu Senior+ przy ul. Sobieskiego a 1 czerwca z okazji Dnia Dziecka klubowicze przedstawili inscenizację do wiersza „Rzepka” dla dzieci z Przedszkola na ul. Kalinowej.

W pierwszym roku działalności Klubu tj. od czerwca do grudnia 2021 roku z oferty klubowej skorzystały 34 osoby a w roku 2022 – 24 osoby, a w I kwartale bieżącego roku – 20 osób.

Od 2021 roku gmina aplikuje w drodze konkursu ofert o środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówek Senior+. W przypadku klubów Senior+ koszt dofinansowania może wynieść maksymalnie 200zł miesięcznie na 1 miejsce regulaminowe. Z uwagi na zapotrzebowanie przewyższające pulę dostępnych środków programowych, kwota przyznanej dotacji jest proporcjonalnie zmniejszana. W 2021 roku pozyskane środki wyniosły 21 915zł (na 7 m-cy), w 2022 roku - 38 880zł a w bieżącym roku – 38 368zł.

W 2022r. gmina Sosnowiec otrzymała dotację na utworzenie i wyposażenie **Klubu Senior+ w Sosnowcu przy ul. Sobieskiego 3D**. Miasto uzyskało dotację na ten cel w ramach Programu Wieloletniego Senior+ (edycja 2022) w wysokości 200 000 zł oraz zaangażowało środki własne w kwocie 202 990 zł.

Do dyspozycji seniorów jest sala spotkań, sala telewizyjna, kuchnia w której uczestnicy mogą przygotować i spożyć posiłek, stanowisko komputerowe, toalety i szatnia. Klub działa w strukturze Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia. Od lutego 2023 rozpoczął swoją działalność. W bieżącym roku miasto ubiegało się o wsparcie finansowe na bieżącą działalność w ramach Programu Wieloletniego Senior+ i uzyskało dofinansowanie w wysokości – 43 264 zł oraz zaangażowało środki własne w wysokości – 69 652 zł.

Zgodnie z Rządowym Wieloletnim Programem Senior+, uczestnikami Klubu mogą być osoby, które ukończyły 60 lat i są nieaktywne zawodowo. Klub przy ul. Sobieskiego 3D dysponuje 25 miejscami, jest czynny codziennie od poniedziałku do piątku, łącznie 32 godziny tygodniowo. Od uczestników Klubu nie są pobierane opłaty, a udział w Klubie odbywa się na podstawie deklaracji uczestnictwa. Klub nie zapewnia swoim uczestnikom wyżywienia. Forma i zakres zajęć kształtowany jest przez samych uczestników zgodnie z ich zainteresowaniami, potrzebami i możliwościami. Działalność Klubu jest nakierowana na motywowanie i zachęcanie do samoorganizacji i aktywizacji uczestników a jego celem jest przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych.

Klubowicze wykazują wysoki poziom aktywności i zainteresowania działaniami, co uwidoczniła się ich dużym zaangażowaniem zarówno w codzienne spotkania jak i okolicznościowe inicjatywy.

W bieżącym roku uczestnicy Klubu wspólnie wychodzili do kina, na wykłady UTW w Humanitas, wystawy w Mediatece, spacerowali z kijkami do nordic walking, przygotowywali wspólne spotkania i poczęstunki okolicznościowe np. walentynkowe, wielkanocne, z okazji Dnia Kobiet itp., Integrowali się również z uczestnikami Dziennego Domu, oraz Klubu Mieszkańca Pogoń na wspólnych uroczystych obchodach Jarego Święta w Dziennym Domu przy ul. Żeromskiego. Z uczestnikami Klubu przy ul. Jodowej biesiadowali w ogrodzie przy ul. Żeromskiego, gdzie odbył się grill integracyjny, wspólna zabawa, śpiewy i tańce. W Klubie Seniorzy

organizowane mają zajęcia integracyjne, ćwiczenia usprawniające sprawność umysłową - zgadywanki, kalambury, krzyżówki, wykreślanki, gry karciane i planszowe, zajęcia sportowe (Pilates , Zumba).

Klubowicze zwiedzili również Muzeum Śląskie w Katowicach, Cerkiew Prawosławną w Sosnowcu. W okresie letnim zaplanowane są wycieczki turystyczne i pikniki. Wielu uczestników odkryło w sobie zainteresowanie pracami manualnymi w postaci tworzenia różnych dekoracji, poznali techniki decoupage, a wyposażona kuchnia wielokrotnie wykorzystana była do wspólnego przygotowywania i spożywania poczęstunku.

W pierwszym kwartale z usług Klubu skorzystały 62 osoby.

W ramach CUSiW funkcjonuje także miejski KLUB SENIORA JULIUSZ przy ul. Spadochroniarzy 4. Placówka przeznaczona jest dla 20 osób i ma za zadanie integrować i aktywizować społeczność lokalną 60+. Do dyspozycji klubowiczów przygotowano salę spotkań, salkę wypoczynkowo telewizyjną, kuchnię i łazienkę dostosowaną do potrzeb os z niepełnosprawnością.

Ośrodek Opiekuńczy dla Bezdomnych

Ośrodek Opiekuńczy dla Bezdomnych przy ul. Piotrkowskiej 19 w Sosnowcu działa od 1991 roku.

Ośrodek dysponuje 80 miejscami dla mężczyzn i kobiet mieszczących się w budynku głównym i kontenerze mieszkalnym. Placówka nie zapewnia wyżywienia. Obecnie w placówce przebywa 60 osób w tym 15 kobiet.

Liczba osób przyjętych do Ośrodka w okresie od 2020 do 31.05.2023.

Rok	Liczba ogółem	W tym kobiety
2020	131	32
2021	127	24
2022	144	29
31.05.2023	90	17

Osoby kierowane są do Ośrodka Opiekuńczego, po ustaleniu sytuacji bytowej i życiowej przez pracownika socjalnego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu wydaje decyzję administracyjną o przyjęciu, określając okres pobytu i odpłatność za pobyt zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej.

W placówce mogą przebywać osoby będące mieszkańcami miasta, nie mającymi możliwości zapewnienia sobie schronienia we własnym zakresie i spełniające kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej.

Na terenie ośrodka obowiązuje regulamin zabraniający spożywania napoi alkoholowych i środków odurzających, nakazujący utrzymywanie czystości osobistej i pomieszczeń z których korzystają, współpracy w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Do placówki trafiają osoby, które własnym staraniem nie są w stanie zapewnić sobie mieszkania. Wśród osób przyjmowanych do Ośrodka Opiekuńczego dla Bezdomnych są osoby po opuszczeniu zakładu karnego, wymeldowane z mieszkania podczas ich nieobecności przez rodzinę lub właściciela. Z pomocy Ośrodka korzystają także osoby samotne i starsze oczekujące na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej. Do ośrodka trafiają osoby, które zostały eksmitowane na bruk za zadłużenia w opłatach mieszkaniowych, osoby nie mające stałego miejsca pobytu. Coraz częściej do placówki trafiają osoby zaburzone lub z rozpoznaną chorobą psychiczną. W Ośrodku przebywa znaczna liczba osób niepełnosprawnych. **W 2022r było ich 39.** Część z nich wymagała usług opiekuńczych lub usług specjalistycznych.

Osoby przyjmowane do ośrodka najczęściej mają problemy z alkoholem, utrzymaniem czystości osobistej i pomieszczeń w których przebywają, trudno im się przystosować do obowiązujących zasad w ośrodku, są to osoby nie ubezpieczone, nie pracujące zawodowo, często bez wykształcenia zawodowego, nie mające uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych. Osoby te cechuje brak zdyscyplinowania, przewidywania następstw swoich decyzji, brak odpowiedzialności, życie z dnia na dzień, nie mają wyuczonego nawyku do pracy, utrzymania czystości. Wszelkie próby ingerowania w ich styl życia w większości przypadków prowadzą do konfliktów.

Osoby skreślone z listy mieszkańców za nadużywanie alkoholu.

Rok	Ilość osób
2020	25
2021	24
2022	22

W trakcie pobytu w Ośrodku osoby bezdomne muszą dążyć do uregulowania swojej sytuacji życiowej. W tym celu mogą współpracować z personelem Ośrodka w zakresie:

- Uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobów gminy, wynajęcia go u osób prywatnych, lub podjęcia starań w zakresie możliwości zamieszkania z najbliższą rodziną. Podjęcia kroków w celu uregulowania spraw majątkowych.
- Zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy, poszukiwania pracy lub podejmowania kursów zawodowych w celu przekwalifikowania i aktywizacji zawodowej, przygotowania do rozmów z pracodawcami, nauki sporządzania listów motywacyjnych, podań, życiorysów (KIS, program aktywizacji zawodowej MOPS).
- Ustalania uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych, ustalania stopnia niepełnosprawności przez lekarzy orzeczników ZUS oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

- Podjęcia i kontynuowania leczenia zgodnie z zaleceniami lekarskimi.
- Podjęcia prób integracji z najbliższą rodziną, poprzez rozmowy, mediacje rodzinne, w celu rozważenia i rozeznania możliwości powrotu.
- Uregulowania spraw osobistych oraz załatwiania formalności i ustalaniu uprawnień, pomoc w uzyskaniu przysługujących świadczeń, ulg i zwolnień.
- Podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego, uczestnictwa w mitingach, grupach wsparcia i grupach samopomocowych, terapii indywidualnej i grupowej.
- Pomocy i poradnictwa w ustalaniu sytuacji w postępowaniach administracyjnych prowadzonych przez urzędy i instytucje, w postępowaniach karnych i cywilnych prowadzonych przez sądy i prokuratury.

Mieszkańcy opuszczający Ośrodek, o których wiemy, że uregulowali swoją sytuację bytową.

Rok	Mieszkanie z MZZL	Usamodzielnienie się	Kierowani do DPS
2020	9	9	10
2021	12	11	6
2022	7	9	8

Ponadto personel Ośrodka prowadzi pracę socjalną poprzez:

1. Motywowanie i podtrzymywanie inicjatyw osób bezdomnych zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej.
2. Wspólne z osobą bezdomną dokonywanie prób weryfikowania poglądów dotyczących swojej sytuacji, rynku pracy, pomocy państwa, poprzez odrzucenie postawy biernej i roszczeniowej, wzbudzanie postawy aktywnej, rozwojowej.
3. Doskonalenie procesów komunikowania się, dokonywanie obiektywnej samooceny zachowania, wyglądu, możliwości i umiejętności trafnego oceniania sytuacji.
4. Doskonalenie umiejętności planowania, podejmowania decyzji, szukania informacji, rozumienia własnego postępowania.
5. Naukę autoprezentacji przez eliminowanie zachowań wycofujących, bierności..
6. Informowanie w zakresie działalności różnych instytucji i urzędów.

Ogrzewalnia mieszcząca się przy ul. Piotrkowskiej 23, posiada 20 miejsc siedzących. Ogrzewalnia zabezpiecza schronienie w okresie zimowym osobom bezdomnym. Czynna jest w okresie od 1 października do 30 kwietnia.

Prawo do pobytu w Ogrzewalni mają osoby z terenu miasta Sosnowca, które same się zgłosiły lub zostały przywiezione przez Policję, Straż Miejską lub Pogotowie.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej i Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Grota Roweckiego 2 oraz **filia ŚDS** przy ulicy Wojska Polskiego 86. Dzienny Dom Pomocy Społecznej posiada 15 miejsc dziennego pobytu oraz 2 miejsca całodobowe (schronienie) okresowego pobytu. Dzienny Dom Pomocy Społecznej zapewnia dzienną opiekę dorosłym z niepełnosprawnością intelektualną (w stopniu znacznym i głębokim), zapewnia odpowiednie warunki do wielogodzinnego pobytu, posiłki, organizuje zajęcia terapeutyczne, aktywizuje podopiecznych i usprawnia ich samoobsługę, zapewnia kontakty społeczne. Ponadto organizuje i współuczestniczy w zajęciach kulturalno – towarzyskich, współpracuje z rodziną i środowiskiem w zakresie budowania sieci wsparcia społecznego, podnosi kompetencje wychowawcze rodziców.

Środowiskowy Dom Samopomocy przy ulicy Grota Roweckiego 2 posiada 35 miejsc dziennego pobytu i 3 miejsca całodobowe okresowego pobytu. Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi z zakresu pomocy osobom z niepełnosprawnością intelektualną, w tym ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną. W grudniu 2019 roku uruchomiono filię ŚDS przy ulicy Wojska Polskiego 86, z 60 miejscami dziennego pobytu.

Celem ŚDS jest stworzenie podopiecznym placówki systemu wsparcia poprzez zaspokojenie potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych, mających na celu podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Usługi dzienne prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 16.00. Usługi całodobowe - siedem dni w tygodniu.

W skład tych usług wchodzi: stworzenie odpowiednich warunków do wielogodzinnego przebywania w ŚDS, zapewnienie wyżywienia, udzielania pierwszej pomocy, udzielanie konsultacji i sporządzania okresowych ocen stanu psychofizycznego, umożliwienie wsparcia i poradnictwa psychologicznego, w formie indywidualnej lub grupowej, w zależności od potrzeb podopiecznych.

Zajęcia w ŚDS organizowane są grupowo, bądź indywidualnie dostosowując plan postępowania wspierająco - aktywizującego do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika.

Postępowanie wspierająco-aktywizujące obejmuje:

1. Trening umiejętności samoobsługi, który dotyczy rozwijania i podtrzymywania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. W ramach treningu uczestnicy uczą się dbania o wygląd estetyczny, utrzymania higieny, utrzymywanie w czystości toalet, jadalni, szafek, pracowni terapeutycznych, obsługa podstawowych urządzeń domowych – piekarnika, kuchenki, miksera, żelazka, suszarki do włosów itp.
2. Trening budżetowy, w ramach którego uczestnicy poznają wartość pieniądza, uczą się robienia zakupów, przygotowywania listy potrzebnych artykułów, rozpoznawania przydatności do użycia, orientacji w cenach.
3. Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, który dotyczy nabywania i doskonalenia umiejętności nawiązywania kontaktów, podtrzymywania rozmowy, aktywnego słuchania, asertywności. Uczestnicy uczą się odpowiedzialności, współpracy, zasad partnerstwa, rozwiązywania

problemów. Wspierani przez terapeutów samodzielnie załatwiają sprawy urzędowe, wypełniają dokumenty, prowadzą rozmowy z urzędnikami (dopłata do czynszu, możliwość skorzystania z zasiłków celowych, możliwość dofinansowania ze środków PFRON, profilaktyka zdrowotna, poszukiwanie pracy).

4. Trening umiejętności spędzania wolnego czasu, który polega na umożliwieniu użytkownikowi rozrywki i rekreacji, a także na poszukiwaniu i rozwijaniu ich zainteresowań.
5. Psychoterapia indywidualna oraz grupowa, która wynika z potrzeb poszczególnych uczestników. Prowadzono zajęcia grupowe rozwijające umiejętności interpersonalne i naukę rozwiązywania konfliktów, adekwatnego wyrażania swoich uczuć, asertywności (szczególnie w przypadku osób narażonych na wpływ środowisk patologicznych). Trwała nauka życia w grupie, podejmowania współpracy, odpowiedzialności za siebie, za innych i za podejmowane decyzje, integracja grupy w zakresie inicjatyw samopomocowych.
6. Terapia zajęciowa, w ramach której różne metody i formy terapii prowadzone były w następujących pracowniach terapeutycznych:
 - pracownia gospodarstwa domowego
 - pracownia edukacyjna
 - pracownia audiowizualna
 - pracownia multimedialna
 - sala ćwiczeń
 - pracownia plastyczno – techniczna
 - pracownia rękodzieła
 - pokój psychologa/pokój terapii indywidualnej
 - sala relaksacyjna
 - pracownia ogrodnicza.

W latach 2020 – 2022 z usług w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ulicy Grota Roweckiego 2/filia ul. Wojska Polskiego 86 skorzystało:

	2020	2021	2022
Liczba osób	96	107	110

Struktura wieku osób korzystających z usług w ŚDS, w poszczególnych latach:

Osoby, które skorzystały z usług placówki w 2020 roku:	Liczba osób w wieku			
	do 16 r. ż.	16-30 r. ż.	31-50 r. ż.	pow. 50 r. ż.
Osoby z niepełnosprawnością intelektualną	-	19	27	4

Osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi	-	18	14	3
Osoby z chorobami otępiennymi, w tym z chorobą Alzheimera	-	-	-	11
	x	x	x	11
Osoby, które skorzystały z usług placówki w 2021 rok	Liczba osób w wieku			
	do 16 r. ż.	16-30 r. ż.	31-50 r. ż.	pow. 50 r. ż.
Osoby z niepełnosprawnością intelektualną	-	36	21	8
Osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi	-	20	8	2
Osoby z chorobami otępiennymi, w tym z chorobą Alzheimera	-			12
	x	x	x	12

Osoby, które skorzystały z usług placówki w 2022 rok	Liczba osób w wieku			
	do 16 r. ż.	16-30 r. ż.	31-50 r. ż.	pow. 50 r. ż.
Osoby z niepełnosprawnością intelektualną		33	20	6
Osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi		20	17	4
Osoby z chorobami otępiennymi, w tym z chorobą Alzheimera				10
	x	x	x	6

Wypełniając zadania wpisane w swoją działalność placówka uczestniczy w tworzeniu wsparcia środowiskowego i samopomocy poprzez kształtowanie świadomości społeczeństwa w zrozumieniu problemów osób niepełnosprawnych intelektualnie. Od 2017 roku placówka korzysta ze zwiększonej dotacji na uczestnika zajęć w ŚDS z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu, w ramach realizacji kompleksowego programu wsparcia dla rodzin - „Za życiem”.

Placówki współpracują z rodzinami/opiekunami podopiecznych. Prowadzone są konsultacje, poradnictwo indywidualne oraz pomoc rzeczowa. Ośrodek z uwagi na prowadzenie usług całodobowych w sytuacjach kryzysowych (nagły wyjazd, choroba, pobyt rodzica w szpitalu, śmierć opiekuna/rodzica) umożliwia okresowy pobyt w tej formie usług. Podkreślić należy, że placówka ŚDS jest jedną z 4 w województwie śląskim, oferującą usługi całodobowe. Jednostki współpracują z wieloma instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi, dzięki którym podopieczni mają możliwość aktywnego i pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym.

Budynek, w którym mieści się Środowiskowy Dom Samopomocy przy ulicy Wojska Polskiego 86 został wybudowany w latach 50-tych XX wieku i składa się z 5 kondygnacji. Brak windy ogranicza przemieszczanie się osobom starszym i z niepełnosprawnościami. Osoby z ograniczeniami ruchowymi, w tym na wózku inwalidzkim, mają możliwość skorzystania ze schodolazu. Jednakże, biorąc pod uwagę wysokość kondygnacji, skutkuje to wydłużeniem czasu obsługi urządzenia i przemieszczania się. Uniemożliwia samodzielne i swobodne poruszanie się podopiecznych pomiędzy piętrami ośrodka i wymaga ciągłej obecności opiekuna. Wobec powyższych niedogodności, wystąpiono wraz z Gminą, o dofinansowanie budowy dźwigu osobowego, który skróci czas, zwiększy komfort poruszania się i umożliwi większą samodzielność w przemieszczaniu. Planowane rozpoczęcie prac – 2023 rok.

Wsluchając się w potrzeby naszych podopiecznych, a tym samym dbając o wyrównywanie szans do dostępu do specjalistycznych usług i rehabilitacji oraz aktywizacji w Środowiskowym Domu Samopomocy, placówka w 2022 roku wystąpiła z wnioskiem o zakup samochodu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych i starszych, zamieszkałych na terenie Sosnowca.

Podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w większości przypadków wymagają pomocy i opieki w drodze do i z placówki. Nasi podopieczni, aby skorzystać z oferty ośrodków, dojeżdżać muszą nierzadko z odległych terenów. Ze względu na stopień i rodzaj niepełnosprawności, w wielu przypadkach dotarcie do placówek samodzielnie lub komunikacją miejską, jest niemożliwe. Opiekunowie/rodzice nie są w stanie zapewnić środka transportu, i nie mogą także zapewnić odpowiedniej opieki i wsparcia podczas przemieszczania się. Skutkuje to wycofaniem się z aktywności i ograniczonym dostępem do specjalistycznej oferty ośrodków wsparcia oraz regresem w terapii i rehabilitacji. Uzyskane dofinansowanie ze środków PFRON pozwoliło na podniesienie jakości obsługi osób z niepełnosprawnościami.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sosnowcu na bieżąco monitoruje założone cele i zadania. Wieloletnie starania o rozszerzenie działalności ŚDS przyniosły efekt w postaci uruchomienia filii placówki, która rozpoczęła działalność w grudniu 2019 roku.

Liczne działania pozwoliły uczestnikom pozyskać nowe oraz utrwalić nabyte wcześniej umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości i zaradności funkcjonowania w życiu codziennym. Poprzez udział w oferowanych przez ośrodek zajęciach, uczestnicy czują się potrzebni, doceniani i akceptowani. W zaplanowanych na kolejne lata zadaniach placówka zamierza dbać o utrzymanie standardu opieki nad osobami z niepełnosprawnościami, dalsze wyposażenie sal terapeutycznych w sprzęt i materiały do zajęć, przeprowadzenie kolejnych prac remontowych i modernizacyjnych, w tym terenu przylegającego do budynku przy ul. Wojska Polskiego 86.

Stółówka Środowiskowa swoją działalność prowadzi w placówkach mieszczących się przy ulicach:

- Szymanowskiego 5a

- Pl. Kościuszki 5

Do zadań Stołówki Środowiskowej należą m.in.: przygotowanie posiłków, organizacja wyżywienia na wypadek klęski żywiołowej dla osób nią dotkniętych, przygotowanie posiłków dla dzieci korzystających ze świetlic, przygotowanie posiłków na potrzeby Dziennego Domu Pomocy Społecznej, wydawanie oraz prowadzenie ewidencji wydawanych posiłków.

Informacja na temat działalności Ośrodka Wsparcia i Testów OWiT w Sosnowcu

W ramach programu PFRON zatytułowanego Centra Informacyjno-Doradcze dla Osób Niepełnosprawnych CIDON został uruchomiony na terenie Sosnowca Ośrodek Wsparcia i Testów. Do jego podstawowych zadań należą:

- prezentowanie korzyści ze stosowania technologii asystujących
- świadczenie porad w doborze technologii i ich prezentacja
- wstępny instruktaż w obsłudze sprzętu
- wsparcie w poszukiwaniu szkoleń
- wypożyczanie sprzętu do testowania
- świadczenie porad dla członków rodzin osób z niepełnosprawnością
- konsultacje ekspertów zewnętrznych (lekarzy specjalistów, terapeutów, psychologa i in.)

Ośrodek świadczy usługi dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów z rejonu całego Śląska. Wszystkie oferowane beneficjentom usługi mają charakter bezpłatny.

W pierwszym okresie funkcjonowania Ośrodka Wsparcia i Testów w Sosnowcu, obejmującym łącznie 15 miesięcy (01.10.2021 r.- 31.12.2022 r.) zostało objętych wsparciem 87 osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym z wadą wzroku i słuchu, problemami w komunikacji i niepełnosprawnością ruchową. W dotarciu do środowisk naszych potencjalnych beneficjentów pomogło uczestnictwo kadry OWiT w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez Śląski Oddział PFRON dla przedstawicieli PCPR i MOPS oraz organizacji pozarządowych (październik – grudzień 2022), a także w konferencjach poświęconych problematyce zwiększania samodzielności osób z niepełnosprawnością („Reha For The Blind In Poland 2022” 29 sierpnia w Katowicach, Międzynarodowe Dni Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu 06 grudnia 2022 w Zabrze).

W w/w okresie zostało udzielone łącznie 140 porad osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z zaburzeniami komunikacji. Wstępny instruktaż przeprowadzono w przypadku wszystkich 71 zrealizowanych wypożyczeń technologii asystujących, porady obejmowały ponadto szkolenie w zakresie właściwego ich stosowania, jeśli beneficjent zgłaszał taką potrzebę lub pomoc w wyszukaniu bardziej zaawansowanych szkoleń dostępnych na rynku, a także wskazanie dostępnych źródeł dofinansowania ich zakupu.

W pierwszym okresie funkcjonowania Ośrodka Wsparcia i Testów w Sosnowcu udzielono ponadto łącznie 109 porad rodzicom/opiekunom osób z niepełnosprawnością, znacznie przekroczona wartość zrealizowanego wskaźnika w tym przypadku wiązała się z liczną grupą beneficjentów niepełnoletnich oraz wykazujących problemy w komunikacji, co wymagało oprócz pomocy w doborze

technologii asystujących i ich obsługi również doradzania w zakresie podnoszenia umiejętności sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością.

Liczba urządzeń, sprzętu i oprogramowania, które zostały wypożyczone w tym czasie wyniosła 91.

Pierwszy okres funkcjonowania Ośrodka Wsparcia i Testów w Sosnowcu był także czasem nawiązywania kontaktów ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami, czemu służyło niewątpliwie nasze uczestnictwo w szeregu wspomnianych już wyżej spotkaniach informacyjnych i konferencjach. Zarówno ten fakt, jak i współpraca nawiązana z organizacjami pozarządowymi w regionie oraz z ośrodkami OWiT w Opolu i Krakowie przełożyły się na uzyskania szerszego rozeznania co do specyfiki potrzeb w zakresie poszukiwanych przez beneficjentów technologii asystujących, a co za tym idzie podjęcia starań o wzbogacenie zgromadzonej na początkowym etapie oferty sprzętu i oprogramowania. Oferta wymaga systematycznego uzupełniania w miarę posiadanych środków, aby mogła realnie odpowiadać na zgłaszane przez beneficjentów i zmieniające się potrzeby. Rynek technologii asystujących rozwija się bardzo dynamicznie, jeśli więc OWiT ma spełniać swoje zadania i proponować nowoczesny sprzęt, który będzie się cieszył zainteresowaniem coraz bardziej wymagających beneficjentów, musi za tym rozwojem nadążać. Beneficjenci zwracali ponadto uwagę na zbyt rozbudowaną strukturę ankiety, którą są zobowiązani wypełnić w systemie sow.pl, co powoduje utrudnienia zwłaszcza w przypadku osób starszych lub głębiej niepełnosprawnych, jednoznacznie jednak pozytywnie oceniali działania, jakie proponuje OWiT podkreślając ich znaczenie dla poprawy jakości funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, zgłaszali też potrzebę objęcia ofertą Ośrodka pozostałych niepełnosprawności, w tym niepełnosprawności ruchowej kończyn dolnych (z możliwością testowania różnych modeli wózków inwalidzkich).

Rezultaty działań OWiT w okresie jego funkcjonowania (od czerwca 2022r)

Stan na 31.12.2022:

1. Umowy wypożyczenia: 71
2. Porady:
 - dla osób z niepełnosprawnością ON: 145
 - dla opiekunów/rodziców ON: 109

Stan za okres od 01.01. do 30.05.2023:

1. Umowy wypożyczenia: 57
2. Porady:
 - dla osób z niepełnosprawnością ON: 122
 - dla opiekunów/rodziców ON: 81

Łącznie:

1. Umowy wypożyczenia: 128
2. Porady:
 - dla osób z niepełnosprawnością: 267
 - dla opiekunów/rodziców ON: 190

Korzyści działania OWiT w ocenie beneficjentów:

- możliwość skorzystania z fachowej porady - ułatwienie decyzji o zakupie sprzętu
- testowanie różnych modeli wybranych TA - bardziej przemyślane wybory przy staraniu się o dofinansowanie i zakup
- bezpłatny charakter usług OWiT
- pomoc personelu OWiT przy wypełnianiu ankiety sow.pl
- dostępność zróżnicowanego sprzętu w jednym miejscu bez konieczności jego poszukiwania w zasobach różnych instytucji czy firm

Ograniczenia dostrzegane z perspektywy beneficjentów:

- nieuwzględnienie w ofercie OWiT wszystkich rodzajów niepełnosprawności – brak propozycji do przetestowania dla osób z niepełnosprawnością ruchową kończyn dolnych np. wózków inwalidzkich, pionizatorów itp.
- zbyt małe zróżnicowanie oferty TA w aspekcie technologii i sprzętu o wyższej wartości cenowej np. elektroniczna maszyna brajlowska, drukarka brajlowska dla niewidomych, IntegraMouse Plus czy HeadMouse Nano dla niepełnosprawności ruchowej itp.
- zbyt rozbudowana struktura ankiety, koniecznej do wypełnienia w systemie sow.pl, przez beneficjenta, powodująca utrudnienia zwłaszcza w przypadku osób starszych lub głębiej niepełnosprawnych

Perspektywy rozwoju:

Uchwałą nr 1/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. Rada Nadzorcza Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zatwierdziła treść programu „Wypożyczalnia technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością”.

Zadanie związane z usługami doradztwa i instruktażu w zakresie oferowanych w wypożyczalni technologii realizował będzie PFRON działając poprzez Centra Informacyjno-Doradcze funkcjonujące przy Oddziałach PFRON oraz Ośrodki Wsparcia i Testów (OWiT).

Ponieważ określone wyżej zadanie jest zbieżne z modelem funkcjonowania OWiT w ramach modułu II programu PFRON pn. „Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością”, Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia CUSiW w Sosnowcu, w strukturach którego został uruchomiony OWiT, złożyło wniosek uzupełniający.

W przypadku zakwalifikowania wniosku uzupełniającego do realizacji podpisany zostanie aneks do aktualnie obowiązującej umowy, na podstawie którego przekazane zostaną dodatkowe środki na zadanie polegające na zapewnieniu możliwości skorzystania przez OzN w OWiT z profesjonalnej usługi doradczej i instruktażu w zakresie doboru technologii wspomagającej oferowanej przez wypożyczalnię.

Celem Programu jest umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do najnowszych technologii wspomagających poprzez utworzenie wypożyczalni, która świadczyć będzie na terenie całego kraju usługi: doradztwa, wynajmu, dostawy,

serwisu, dostosowania i skonfigurowania oraz instruktażu obsługi oferowanych urządzeń.

Zadania wynikające z wniosku uzupełniającego obejmują następujące działania:

- Świadczenie porad osobom z niepełnosprawnościami w OWiT w zakresie doboru technologii wspomagającej oferowanej przez wypożyczalnię utworzoną w ramach programu pn. „Wypożyczalnia technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością”, z uwzględnieniem możliwości świadczenia porad niestacjonarnie.
- Prowadzenie instruktaży przez OWiT w zakresie wybranej technologii wspomagającej oferowanej przez wypożyczalnię utworzoną w ramach programu pn. „Wypożyczalnia technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością”, z uwzględnieniem możliwości świadczenia instruktaży niestacjonarnie.

Realizacja zadania uzupełniającego powinna zakończyć się nie później niż 31 grudnia 2024 roku.

Możliwość przystąpienia do udziału w w/w zadaniu pozwoli na rozszerzenie i unowocześnienie dotychczas realizowanych przez nasz Ośrodek usług.

Samodzielne mieszkanie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w Sosnowcu przy ul. Pawiej 11/39. Od października 2022r. Centrum Usług Socjalnych Wsparcia jest realizatorem Programu Osłonowego Gminy Sosnowiec pod nazwą "Sami dla Siebie".

Samodzielne mieszkanie składa się z 2 pokoi mieszkalnych, salonu z kuchnią, łazienki i jest przeznaczone do zamieszkania przez czterech uczestników Programu. CUSiW jako realizator programu podejmuje działania mające na celu wspieranie Uczestnika Programu w zakresie:

1. zaradności i samodzielności życiowej;
2. poziomu funkcjonowania w środowisku lokalnym;
3. aktywizacji społecznej zapobiegającej wykluczeniu i marginalizacji społecznej;
4. włączenia społecznego uczestnika programu.

Uczestnik Programu ma prawo do zamieszkania w mieszkaniu, jeśli posiada orzeczenie o niepełnosprawności intelektualnej, jak również spełnia pozostałe wymogi Programu związane z uczestnictwem w nim oraz nie narusza postanowień Regulaminu samodzielnego mieszkania.

Od października 2022r. do 31.03.2023r. przebywało 6 osób. Dwie osoby zrezygnowały i wróciły do mieszkań chronionych, w których przebywały wcześniej.

SPRAWOZDANIE CUSIW ZA 2020 – 2022

Ośrodki Wsparcia

	Nazwa jednostki	Ilość miejsc	Ilość korzystających	Ilość korzystających	Ilość korzystających
			2020	2021	2022
1	Ośrodek Opiekuńczy dla Bezdomnych	80	131	127	144
3	Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	15	35	27	25
4	Środowiskowy Dom Pomocy	98	96	107	110
	ul. Grota Roweckiego	38	45	46	43
	ul. Wojska Polskiego	60	52	64	70
	<ul style="list-style-type: none">w tym miejsca całodobowe	3	6	5	5
5	Ogrzewalnia	20	268	202	141
6	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	60	62	54	57
	<ul style="list-style-type: none">Szybikowa	35	33	31	33
	<ul style="list-style-type: none">Szymanowskiego	25	29	23	24
7	Dzienny Dom Pomocy Społecznej Senior + ul. Żeromskiego	40	47	49	46
8	Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Grota Roweckiego	17	26	25	17
	<ul style="list-style-type: none">w tym miejsca całodobowe	2	7	11	5
9	Stółówka Środowiskowa	350	195	97	89

	• Szymanowskiego	100	47	26	20
	• Kościuszki	250	148	71	70

Mieszkania Chronione Treningowe

Nazwa jednostki	Ilość miejsc	Ilość korzystających	Ilość korzystających	Ilość korzystających
		2020	2021	2022
Mieszkania Chronione Treningowe	20	26	19	21
Mieszkanie nr 1	10	13	9	11
Mieszkanie nr 2	10	13	10	10

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Nazwa jednostki	Ilość miejsc	Ilość korzystających	Ilość korzystających	Ilość korzystających
		2020 (w tym schronienie)	2021 (w tym schronienie)	2022 (w tym schronienie)
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	42	500 (111)	496 (61)	450 (92)
• Szymanowskiego	4	226 (35)	226 (20)	184 (28)
• Kraszewskiego	38	274 (76)	270 (48)	266 (64)